

5. Дейк Т. А. Язык. Понимание. Коммуникация / Т. А. Дейк. – М.: Аграф, 1984. – 320 с.

6. . Сорокин П. В. Человек. Цивилизация. Общество / П. В. Сорокин. – М.: Образование, 1992. – 289 с.

7. Самосудова А. В. Художественный текст – объективный образ объективного мира / А. В. Самосудова. – М.: АлтГТУ, 1994. – 345 с.

*Науковий керівник: Струк І.В.,
канд. філол. наук, ст. викладач*

УДК 81'25: 81'271.14 (043.2)

Шевченко Ю.В.

Національний авіаційний університет, Київ

ДЕФОРМАЦІЯ АВТОРСЬКОГО ЗАДУМУ ЯК ПЕРЕКЛАДАЦЬКА ПРОБЛЕМА

У художньому перекладі, як в одній із найважливіших форм міжмовної та міжкультурної комунікації, яка орієнтована на кінцевий результат – донести до читача задум автора, перекладач нерідко зустрічається з проблемою взаємоіснування різноманітних явищ інтерпретаційного посередництва в системі перекладацьких перетворень, зокрема з деформаціями [3, с. 71]. Явище перекладацької деформації детермінується як процес відхилення перекладу від оригіналу, що полягає в перетвореннях, які призводять до порушення та спотворення елементів вихідного тексту.

Деформації являють собою результат неусвідомлених дій перекладача, що невинувато спотворюють задану оригіналом систему смислів, прагматичну установку оригіналу та комунікативний ефект закладений автором оригіналу. Крім того, такі відхилення призводять до прикрашання або ж навпаки, стилістичної нейтралізації оригіналу [4, с. 82].

Перекладацькі деформації не лише породжують викривлений переклад та несумісність певних явищ або понять, але й змушують читача вибудовувати нові асоціативні зв'язки та актуалізувати підтекст, який не дається в готовому вигляді, що ускладнює розуміння тексту і викликає неоднозначне сприйняття реципієнтом. Наприклад: “*He looked back where the draw turned in the timber and **waved his fist***” [6, с. 491]; – «*Доїхавши до завороту, він оглянувся й **помахав** Робертві Джордану **кулаком***» [1, с. 493]. Перекладач зазначає, що Пабло помахав Робертві «кулаком», але як відомо махають кулаком в тому випадку, коли хочуть пригрозити. Тож в такому випадку впливає, що чоловік замість того, щоб попроситись, пригрозив своєму другові.

Перекладацька деформація може також призвести до формування невірної образу героя в уяві читача: “*I knew how severe I had been and how bad things had been*” [5, с. 36]; – «*Я знав, яким жмикропом був увесь цей час і як сутужно нам жилося*» [2, с. 37]. Перекладач замінює слово “severe” на слово «жмикроп». В оригіналі не зазначається, про жадібність головного героя, а радше про його невинувато суроре ставлення до дружини.

Причини таких деформацій, зазвичай, кореняться у відсутності, так званих, фонових знань, в нерозумінні якихось мовних нюансів чи прихованого підтексту твору. Це також пов'язано з власним баченням перекладачів змісту вихідного тексту, «під яким кутом» вони розглядають його, як відчувають та розуміють [7, с. 158].

Тому, щоб уникнути перекладацьких деформацій, художній текст, який є, так званим, «живильним середовищем», в якому можлива реалізація прихованих значень мовного знаку, вимагає від перекладача суттєвої попередньої роботи над його мовною картиною світу. І хоча заміни вихідних одиниць є неминучими у перекладі, вторинний комунікант має намагатися передати елементи тексту оригіналу вірно та адекватно, зберігаючи їх прагматичний смисл, загальний емоційний фон та відповідне стилістичне забарвлення [3, с. 159].

Список літератури

1. Гемінгвей Е. По кому подзвін / Ернест Гемінгвей ; пер. з англ. М. Пінчевський. – К.: Дніпро, 1981. – 528 с.
2. Гемінгвей Е. Свято, яке завжди з тобою / Ернест Гемінгвей ; пер. з англ. В. Митрофанов. – К.: Вища школа, 1984. – 255 с.
3. Оболенская Ю. Л. Художественный перевод и межкультурная коммуникации / Ю. Л. Оболенская. – М.: Высшая Школа, 2006. – 335 с.
4. Ребенко М. Ю. Контрастивний аналіз явищ асиметрії та деформацій / М. Ю. Ребенко // Вісник Луганського національного університету ім. Тараса Шевченка. – 2010. – Вип.13 –147 с.
5. Hemmingway E. A Moveable Feast / E. Hemingway ; ed.by G.Simon. – New York: Charles Scribner's Sons, 1964. – 181 p.
6. Hemingway E. For Whom the Bell Tolls / E. Hemingway ; ed.by J. Donnes. – New York: Charles Scribner's Sons, 1980. – 480 p.
7. Munday J. Introducing Translation Studies. Theories and Applications / J. Munday. – New York: Routledge, 2008. – 236 p.

Науковий керівник: Струк І.В.,
канд. філол. наук, ст. викладач

5. Дейк Т. А. Язык. Понимание. Коммуникация / Т. А. Дейк. – М.: Аграф, 1984. – 320 с.

6. . Сорокин П. В. Человек. Цивилизация. Общество / П. В. Сорокин. – М.: Образование, 1992. – 289 с.

7. Самосудова А. В. Художественный текст – объективный образ объективного мира / А. В. Самосудова. – М.: АлтГТУ, 1994. – 345 с.

*Науковий керівник: Струк І.В.,
канд. філол. наук, ст. викладач*

УДК 81'25: 81'271.14 (043.2)

Шевченко Ю.В.

Національний авіаційний університет, Київ

ДЕФОРМАЦІЯ АВТОРСЬКОГО ЗАДУМУ ЯК ПЕРЕКЛАДАЦЬКА ПРОБЛЕМА

У художньому перекладі, як в одній із найважливіших форм міжмовної та міжкультурної комунікації, яка орієнтована на кінцевий результат – донести до читача задум автора, перекладач нерідко зустрічається з проблемою взаємоіснування різноманітних явищ інтерпретаційного посередництва в системі перекладацьких перетворень, зокрема з деформаціями [3, с. 71]. Явище перекладацької деформації детермінується як процес відхилення перекладу від оригіналу, що полягає в перетвореннях, які призводять до порушення та спотворення елементів вихідного тексту.

Деформації являють собою результат неусвідомлених дій перекладача, що невинувато спотворюють задану оригіналом систему смислів, прагматичну установку оригіналу та комунікативний ефект закладений автором оригіналу. Крім того, такі відхилення призводять до прикрашання або ж навпаки, стилістичної нейтралізації оригіналу [4, с. 82].

Перекладацькі деформації не лише породжують викривлений переклад та несумісність певних явищ або понять, але й змушують читача вибудовувати нові асоціативні зв'язки та актуалізувати підтекст, який не дається в готовому вигляді, що ускладнює розуміння тексту і викликає неоднозначне сприйняття реципієнтом. Наприклад: “*He looked back where the draw turned in the timber and **waved his fist***” [6, с. 491]; – «*Доїхавши до завороту, він оглянувся й **помахав** Робертві Джордану **кулаком***» [1, с. 493]. Перекладач зазначає, що Пабло помахав Робертві «кулаком», але як відомо махають кулаком в тому випадку, коли хочуть пригрозити. Тож в такому випадку впливає, що чоловік замість того, щоб попроситись, пригрозив своєму другові.